

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

03.02.2017р.

м. Львів

№ 13/03-8рк/к

ЛМКП «Львівводоканал»

вул. Зелена, 64, м. Львів, 79017

*Щодо вжиття заходів для усунення причин
та наслідків порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

У Львівському обласному територіальному відділенні Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) знаходиться на розгляді заява (*інформація з обмеженим доступом*) щодо правомірності нарахування Львівським міським комунальним підприємством «Львівводоканал» (далі – ЛМКП «Львівводоканал») плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

З метою з'ясування обставин, викладених у даній заяві, Відділення надало ЛМКП «Львівводоканал» вимогу про подання інформації від 22.12.2016р. № 13/03-743.

За результатами опрацювання інформації та матеріалів, наданих ЛМКП «Львівводоканал», встановлено наступне.

В розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ЛМКП «Львівводоканал» є суб'єктом господарювання.

Визначення монопольного (домінуючого) становища

Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження становища ЛМКП «Львівводоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у період з 01.01.2016р. по 03.02.2017р.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

- Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:
- суб'єкт господарювання – ЛМКП «Львівводоканал», що здійснює діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;
 - ринок послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Визначення товарних меж ринку:

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Львова не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ЛМКП «Львівводоканал».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуга з централізованого водопостачання та водовідведення.

Перелік споживачів.

Споживачами послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львів є юридичні та фізичні особи, які використовують питну воду для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ЛМКП «Львівводоканал» надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львові, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його володінні та користуванні.

Отже, територіальними межами ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення є межі розташування водопровідно-каналізаційних мереж у м. Львові, які знаходяться у володінні та користуванні ЛМКП «Львівводоканал». Споживачі послуг з централізованого водопостачання та водовідведення не можуть через технологічну неможливість отримати послугу у інших географічних межах.

Часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначено період з 01.01.2016р. по 03.02.2017р., протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Бар'єри вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» централізоване водопостачання та водовідведення віднесено до сфер діяльності суб'єктів природних монополій.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: ЛМКП «Львівводоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львові, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, які знаходяться у його володінні та користуванні. Відтак, у споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у м. Львові альтернатива відсутня.

Аналізуючи ринок послуг з централізованого водопостачання та водовідведення за період з 01.01.2016р. по 03.02.2017р. у м. Львові встановлено, що у вищезазначених територіальних та товарних межах ринку ЛМКП «Львівводоканал» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Львівське міське комунальне підприємство «Львівводоканал» містить ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення на території міста Львова, із часткою 100%, в межах розташування водопровідно-каналізаційних мереж, що перебувають у його володінні та користуванні у період з 01.01.2016р. по 03.02.2017р.

Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів регулюється Правилами надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та Типовим договором про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами, далі – Правила № 630).

Правила № 630 регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг (далі - виконавець), і фізичною та юридичною особою (далі - споживач), яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (далі - послуги).

Відповідно до п.20 Правил № 630, плата за надані послуги вноситься споживачем відповідно до показань засобів обліку води і теплової енергії або затверджених нормативів (норм) споживання на підставі платіжного документа (розрахункової книжки, платіжної квитанції тощо) або відповідно до умов договору на встановлення засобів обліку.

Оплата послуг за показаннями квартирних засобів обліку провадиться лише у разі здійснення обліку в усіх точках розбору холодної та гарячої води у квартирі незалежно від наявності засобів обліку на вводах у багатоквартирний будинок.

Справляння плати за нормативами (нормами) споживання за наявності квартирних засобів обліку без урахування їх показань не допускається, за винятком випадків, передбачених абзацом п'ятим пункту 15 цих Правил. Виконавець і споживач не мають права відмовлятися від врахування показань засобів обліку.

Послуги з водовідведення оплачуються споживачем з розрахунку обсягу витрат холодної та гарячої води згідно з нормативами (нормами) споживання або показаннями засобів обліку води.

За результатами розгляду заяви, встановлено таке.

ЛМКП «Львівводоканал» у відповідь на вимогу Відділення, листом від 03.01.2017р. № Вих-ВД 31-17 повідомило про таке:

«1. ЛМКП «Львівводоканал» надає послуги водопостачання та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) в будинку (інформація з

обмеженим доступом) та здійснює нарахування оплати за такі послуги починаючи з 01.03.2016р.

Надаємо інформаційну довідку про стан розрахунків (інформація з обмеженим доступом)

Нарахування по даній квартирі до жовтня 2016р. проводилось по нормі (на 1 особу) згідно даних, переданих ЛМКП «Тополя-406», яке до 01.03.2016р. проводило нарахування оплат в даному будинку за послуги водопостачання та водовідведення, як виконавець даних послуг.

З 11 жовтня 2016р. нарахування по даній квартирі проводиться по лічильнику.

2. ЛМКП «Львівводоканал» проводить нарахування оплати за спожиті послуги водопостачання та водовідведення (інформація з обмеженим доступом).

Надаємо інформаційну довідку про стан розрахунків за 2016р.

Нарахування по даній квартирі проводиться по нормі (на 1 особу) згідно даних, переданих ЛМКП «Тополя-406».

Отже, відповідно до вищенаведеної інформації, ЛМКП «Львівводоканал» здійснює нарахування плати (інформація з обмеженим доступом) за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення на дві квартири (кімнати гуртожитку) (інформація з обмеженим доступом), що підтверджується наданими відомостями про нарахування та оплату послуги холодна вода (інформація з обмеженим доступом) та (інформація з обмеженим доступом).

У поданих ЛМКП «Львівводоканал» до Відділення відомостях про нарахування та оплату послуги: Холодна вода – (інформація з обмеженим доступом) надано наступне нарахування з послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, а саме:

Ос. рах.: № (інформація з обмеженим доступом)		Ос. рах.: № (інформація з обмеженим доступом)	
період 2016 рік	нараховано (грн.)	період 2016 рік	нараховано (грн.)
Березень	88,17	Березень	88,17
Квітень	88,17	Квітень	88,17
Травень	89,01	Травень	45,09
Червень	58,76	Червень	30,07
Липень	88,17	Липень	45,09
Серпень	88,21	Серпень	45,09
Вересень	88,17	Вересень	45,09
Жовтень	28,44	Жовтень	45,09
Листопад	14,94	Листопад	45,09
Грудень	20,97	Грудень	45,09
Всього	653,01	Всього	522,04

У наданих відомостях зазначено кількість проживаючих: у квартирі № (інформація з обмеженим доступом) одна особа, і у квартирі № (інформація з обмеженим доступом) також одна особа.

Зазначаємо, що листом від 29.04.2016р. №20-1252в ЛМКП «Львівводоканал» повідомило Відділення, що: «Згідно довідки з місця проживання про склад сім'ї, виданої ЛМКП «Тополя» в кв. (інформація з обмеженим доступом) не прописана....

...Згідно Акту обстеження від 27.04.2016р., складеного представником ЛМКП «Львівводоканал», норма водоспоживання відповідно до ступеню благоустрою в даному гуртожитку становить 4,3 куб. м/міс. на одну особу».

ЛМКП «Львівводоканал» у додатках до листа від 29.04.2016р. №20-1252в надало до Відділення копію рахунку квитанції по ос. рах. № (інформація з обмеженим доступом), виставленого (інформація з обмеженим доступом) за березень 2016 року на загальну суму 88,17 грн.

Отже, нарахування з боку ЛМКП «Львівводоканал» по одному і тому ж самому абонентському рахунку: Ос. рах.: № (інформація з обмеженим доступом) для та (інформація з обмеженим доступом) у березні 2016 року є неправомірним та необґрунтованим.

Крім цього, зазначаємо, що у травні 2016 року ЛМКП «Львівводоканал» на підставі Акту обстеження від 27.04.2016р. (інформація з обмеженим доступом) було проведено коригування нарахувань по ос. рах. № (інформація з обмеженим доступом) за адресою: (інформація з обмеженим доступом), що в свою чергу є підтвердженням стосовно необґрунтованого та безпідставного нарахування за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення абоненту (інформація з обмеженим доступом) на дві квартири (кімнати гуртожитку) кв. № (інформація з обмеженим доступом) та кв. № (інформація з обмеженим доступом).

Зазначаємо також, що відповідно до долучених до заяви матеріалів, гр.(інформація з обмеженим доступом) повідомила Відділення, що про проживає у квартирі № (інформація з обмеженим доступом) з 02.08.2016р., про що свідчить наданий договір найму житла в будинках державного і комунального житлового фонду, який укладено із ЛМКП «Тополя-406».

Отже, вищенаведене свідчить, що ЛМКП «Львівводоканал» одночасно без підтверджуючих документів здійснило нарахування (інформація з обмеженим доступом) плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення за двома квартирами (кімнатами гуртожитку) кв. № (інформація з обмеженим доступом) та кв. № (інформація з обмеженим доступом), що призвело до необґрунтованого нарахування за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

В таких діях ЛМКП «Львівводоканал» містяться ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, у вигляді дії Підприємства (здійснення ЛМКП «Львівводоканал» необґрунтованого нарахування (інформація з обмеженим доступом) плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення як мешканці кв. № (інформація з обмеженим доступом) та кв. № (інформація з обмеженим доступом), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які містять ознаки порушення

законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цього порушення, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Львівському міському комунальному підприємству «Львівводоканал» обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії ЛМКП «Львівводоканал», які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, у вигляді дії Підприємства (необґрунтоване та безпідставне здійснення ЛМКП «Львівводоканал» нарахування гр. *(інформація з обмеженим доступом)* на дві квартири (кімнати у гуртожитку) кв. № *(інформація з обмеженим доступом)* та кв. № *(інформація з обмеженим доступом)* плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону) шляхом проведення відповідних коригувань плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення гр. *(інформація з обмеженим доступом)*

2. Повідомити про розгляд Рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України **протягом двадцяти днів з дня їх отримання.**

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єкту господарювання, якому вони надані:

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

А. Басараба